

DE APPEL ‘GEHEIMRAT DR OLDENBURG’

Hugo Lambrechts-Augustijns

De appel met de naam ‘Geheimrat Dr Oldenburg’ werd in 1897 in het fruitcollege van Geisenheim¹ gekweekt. Het is een kruising van de rassen ‘minister van Hammerstein’ en Baumanns Renette.

Een ‘*geheimraad*’ is een ‘vertrouwde raadsman’. Het is een niet-academische titel voor speciale adviseurs van een soeverein vorst en kwam in de 17de eeuw voor het eerst in zwang. In de praktijk was het gewoon een eretitel die werd verleend en slechts een klein aantal werd daadwerkelijk door de vorst gevraagd om advies. Het Germaanse woorddeel ‘*heim*’ betekent ‘*behorend tot het huis*’, in de zin van betrouwbaar. Later kreeg het woord ‘*geheim*’ de connotatie van heimelijk of ‘strikt vertrouwelijk’. Met het verwante woord ‘*heimat*’ verstaan we het thuisland van een bepaalde bevolking. Het Engelse woordje ‘home’ is van dezelfde familie. Iemand die ‘*heimwee*’ heeft, wilt terug naar de eigen vertrouwde omgeving. Deze woorden hebben een archaisch² gebruik.

Het Huis Oldenburg is een Noord-Duitse dynastie en één van de invloedrijkste Europese koningshuizen. Het huis verkreeg bekendheid toen graaf Christiaan I van Oldenburg verkozen werd tot koning van Denemarken in 1448 en van Noorwegen in 1450. Het huis bleef vanaf toen heersen over Denemarken. Catharina II van Rusland schenkt Oldenburg en Delmenhorst aan Frederik August van Holstein-Gottop. In, 1777 wordt het graafschap tot hertogdom verheven³. In 1808 treedt Oldenburg als laatste toe tot de Rijnbond. Alleen het vorstendom Lübeck blijft nog zelfstandig.

¹ Geisenheim ligt aan de Rijn, tussen Wiesbaden en Rudesheim.

² Archaisch, van het Grieks: oud, uit het verleden. Het is een stijlfiguur, waarbij de schrijver een terminologie gebruikt die niet meer algemeen gangbaar is. Ambtelijke taal komt vaak archaisch over, omdat ze op taalkundig verouderde wetgeving is gebaseerd.

³ Het hertogdom ligt in Noord-Duitsland en wordt genoemd naar de stad Oldenburg.